

Н.Ю. Єршова, канд. екон. наук, доц. (НТУ «ХПИ», Харків)

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСІВ РОЗРОБКИ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах ринкової економіки суб'єкти господарювання відчують суттєвий вплив зовнішнього середовища на результати власної діяльності. Довгострокове функціонування підприємств в таких умовах визначається стратегією розвитку, якістю розробки та реалізації якої залежить від обліково-аналітичного забезпечення.

В рамках формування обліково-аналітичного забезпечення розробки та реалізації стратегій розвитку підприємства необхідна інтеграція практично всіх функцій управління і видів діяльності, що породжує високі вимоги до кваліфікації персоналу, організації супроводу обліково-аналітичного забезпечення програмним продуктом. Ефективна стратегія розвитку має ґрунтуватися на трьох складових: обґрунтованих довгострокових цілях; глибокому розумінні конкурентного оточення; реальній оцінці власних ресурсів і

можливостей [1]. Тому, інформаційну основу аналізу стратегії розвитку і субстратегій (інвестиційної, фінансової, інноваційної, маркетингової, облікової) становлять дані обліку (оперативного, фінансового, стратегічного, статистичного) і звітності. Особливе значення має інформація стратегічного управлінського обліку (СУО), який орієнтований на формування даних про зовнішнє середовище з метою своєчасного виявлення змін та збереження і примноження знань, як найбільш цінного активу підприємства [2, 3]. В такому контексті розвиток облікових систем відбувається у напрямі формування необхідної інформації для цілей управління, а розвиток аналітичних систем – у напрямі підвищення якісних показників і оптимізації всього потоку використовуваної облікової інформації.

Основу методології формування обліково-аналітичного забезпечення процесів розробки та реалізації стратегії розвитку складають системний і ситуаційний підходи. В рамках системного походу підприємство, стратегія розвитку та обліково-аналітичне забезпечення процесів її розробки та реалізації розглядаються як цілісна система взаємопов'язаних елементів, що знаходяться у взаємодії із зовнішнім середовищем, в конкретній ситуації фінансового стану і динаміки власне підприємства і зовнішнього середовища. Ситуаційний підхід передбачає формування обліково-аналітичного забезпечення, яке формує інформаційну платформу для кількісного оцінювання різних варіантів стратегії розвитку та її субстратегій з метою вибору з альтернатив. Для структурування аналітичного забезпечення вибору і моніторингу стратегії розвитку необхідно виділити етапи розробки і реалізації стратегії і розподілити методи аналізу за цими етапами. Девід А. Аакер рекомендує проводити стратегічний аналіз за наступними напрямками: зовнішній аналіз і аналіз покупців, аналіз конкурентів, аналіз ринку, аналіз середовища і стратегічної невизначеності, внутрішній аналіз [1].

Елементами обліково-аналітичного забезпечення процесів розробки та реалізації стратегії розвитку є обліково-аналітичні дані та їх носії; методи, моделі, прийоми обліку та аналізу; організаційна структура, управлінські процедури, технічні та програмні засоби. Послідовність формування обліково-аналітичної інформації для розробки і реалізації стратегії розвитку в рамках управлінської обліково-аналітичної системи можна визначити як управлінський інформаційний цикл, який не має суворої послідовності інформаційних потоків, не обов'язково повинен мати суцільний характер фіксації господарських операцій. Обсяг і зміст обліково-аналітичної інформації визначається управлінськими потребами, організацією обліку та

аналізу на підприємстві. Структура організаційно-функціонального супроводу обліково-аналітичного забезпечення процесів розробки та реалізації стратегії розвитку визначається галузевою належністю, організаційно-правовою формою та розміром підприємства, видами діяльності, масштабами виробництва та ін. Однак в будь-якому випадку організаційно-функціональне супроводження має відповідати методологічному підходу - інтеграції елементів забезпечення. Високий динамізм економічних процесів як усередині підприємства, так і у зовнішньому середовищі вимагає створення методичного забезпечення, здатного скорегувати обліково-аналітичне забезпечення у відповідь на зміни внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства.

Список літератури

1. Аакер Д. Стратегическое рыночное управление / А. Аакер ; пер. с англ. – СПб. : Питер, 2011. – 496 с.
2. Єршова Н.Ю. Інтегрована система обліково-аналітичного забезпечення процесів розробки та реалізації стратегій розвитку підприємства / [Електронний ресурс] Н.Ю. Єршова. – 2016. – Режим доступу: <http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/23806/1/>
3. Тычинина Н.А. Теоретическое обоснование содержания учетно-аналитического обеспечения устойчивого развития предприятия / Н.А. Тычинина // Вестник ОГУ. – 2009. – № 2. – С. 103–107.